

Brüsszel, 2020. december 17.
REV2 – a 2020. augusztus 17-i (REV1)
közlemény helyébe lép

KÖZLEMÉNY AZ ÉRDEKELT FELEK RÉSZÉRE

AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG EU-BÓL VALÓ KILÉPÉSE ÉS A KULTURÁLIS JAVAK KIVITELÉRE ÉS BEHOZATALÁRA VONATKOZÓ UNIÓS SZABÁLYOK

Az Egyesült Királyság 2020. február 1-jén kilépett az Európai Unióból, és „harmadik ország” lett¹. A kilépésről rendelkező megállapodás² 2020. december 31-ig tartó átmeneti időszakot ír elő. Eddig az időpontig az uniós jog teljes egészében alkalmazandó az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban³.

Az EU és az Egyesült Királyság az átmeneti időszak alatt tárgyalásokat fog folytatni egy új partnerségre irányuló, szabadkereskedelmi övezetet létrehozó megállapodásról. Nem biztos azonban, hogy az átmeneti időszak végéig létrejön és hatályba lép egy ilyen megállapodás. Mindenesetre egy ilyen megállapodás a piacra jutás feltételei tekintetében nagyon eltérő viszonyt teremtene, mint amelynek keretében az Egyesült Királyság a belső piacon⁴, az EU vámuniójában, valamint a hea (hozzáadottérték-adó) és a jövedéki adó területén részt vesz.

Ezért valamennyi érdekelt felet és különösen a gazdasági szereplőket emlékeztetjük az átmeneti időszak lejárta után irányadó jogi helyzetre (lásd alább az A. részt). Ez a közlemény a kilépésről rendelkező megállapodásnak a kilépéssel kapcsolatos egyes releváns rendelkezéseit (lásd alább a B. részt), valamint az átmeneti időszak lejárta után Észak-Írországban alkalmazandó szabályokat (lásd alább a C. részt) is kifejti.

¹ A harmadik ország olyan ország, amely nem tagja az EU-nak.

² Megállapodás a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL L 29., 2020.1.31., 7. o.) („a kilépésről rendelkező megállapodás”).

³ A kilépésről rendelkező megállapodás 127. cikkében meghatározott egyes kivételekkel, amelyek egyike sem releváns e közlemény szempontjából.

⁴ Nevezetesen a szabadkereskedelmi megállapodás nem tartalmaz olyan belső piaci elveket (az áruk és a szolgáltatások területén), mint a kölcsönös elismerés, a származási ország elve és a harmonizáció. A szabadkereskedelmi megállapodás emellett nem szünteti meg – többek között az áruk származására és alapanyagaira vonatkozó – vámalakíságokat és vámmellenőrzéseket, és nem töröl el behozatali és kiviteli tilalmakat és korlátozásokat.

Tanács az érdekelt felek részére:

Az e közleményben vázolt következmények kezeléséhez az érdekelt feleknek különösen azt tanácsoljuk, hogy ellenőrizzék, szükség van-e kiviteli engedély beszerzésére az Egyesült Királyságba az átmeneti időszak lejártja után szállított kulturális javakra vonatkozóan.

Emlékeztetjük az érdekelt feleket arra is, hogy az átmeneti időszak lejártja után az Egyesült Királyságból vagy bármely más harmadik országból származó, jogellenesen külföldre vitt kulturális javaknak az EU-ba történő bejuttatása az uniós jog szerinti általános tilalom hatálya alá fog tartozni.

Felhívjuk a figyelmet az alábbiakra:

Ez a közlemény nem részletezi

- a kulturális javak visszaszolgáltatásával kapcsolatos kérdéseket,
- a vámeljárással és alakiságokkal kapcsolatos kérdéseket.

E kérdésekkel más készülő vagy már közzétett közlemények foglalkoznak⁵.

Emellett felhívjuk a figyelmet a tilalmakkal és a korlátozásokkal foglalkozó általánosabb közleményre, amely a behozatali és a kiviteli engedélyek kérdéskörével is foglalkozik.

A. AZ ÁTMENETI IDŐSZAK LEJÁRTA UTÁNI JOGI HELYZET

Az átmeneti időszak lejártja után a kulturális javak kiviteléről szóló, 2008. december 18-i 116/2009/EK tanácsi rendelet⁶ és a kulturális javak bejuttatásáról és behozataláról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/880 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ többé nem⁸ alkalmazandó az Egyesült Királyságra⁹. Ez különösen az alábbi következményekkel jár:

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_hu

⁶ HL L 39., 2009.2.10., 1. o.

⁷ HL L 151., 2019.6.7., 1. o.

⁸ Emlékeztetjük az érdekelt feleket arra, hogy az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott általános tilalom 2020. december 28-tól alkalmazandó (az (EU) 2019/880 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének a) pontja).

⁹ E szabályok Észak-Írországra való alkalmazhatóságával kapcsolatban lásd e közlemény C. részét.

1. AZ UNIÓBÓL TÖRTÉNŐ KIVITEL

1.1. Az Egyesült Királyságba irányuló kivitelekre vonatkozó engedélyek

A 116/2009/EK rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében az említett rendelet I. mellékletében¹⁰ felsorolt kulturális javak kivitele kiviteli engedélyhez kötött, melyet a tagállam illetékes hatósága állít ki. Az átmeneti időszak lejárta után, amennyiben az ilyen kulturális javakat kiviszik az EU vámterületéről az Egyesült Királyság, a Csatorna-szigetek vagy a Man-sziget területére, az ilyen kivitel kiviteli engedélyhez kötött.

1.2. A más harmadik országokba irányuló kivitelekre vonatkozó engedélyek

A 116/2009/EK rendelet 2. cikkének (2) bekezdése értelmében a kiviteli engedély kiállítója:

- annak a tagállamnak az illetékes hatósága, amelynek területén a kulturális tárgy 1993. január 1-jén jogszerűen és ténylegesen megtalálható volt, vagy
- a fenti időpont után, azon tagállam illetékes hatósága, amelynek területén a tárgy megtalálható azt követően, hogy egy másik tagállamból jogszerűen és ténylegesen feladták, vagy az egyik tagállamból történő jogszerű feladás után egy harmadik országból behozták, illetve újrabehozták.

A 116/2009/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdése értelmében a kiviteli engedélyek az egész Unióban érvényesek.

Az Egyesült Királyság által az uniós jog alapján kiállított kiviteli engedélyek az átmeneti időszak lejárta után többé nem érvényesek a kulturális javak valamely uniós tagállamból harmadik országba történő szállítására. Ha ez ahhoz vezet, hogy az EU valamely tagállamának illetékes hatósága újból kiállítja a korábban az Egyesült Királyság illetékes hatósága által kiállított kiviteli engedélyt, ezen újbóli kiállításához figyelembe lehet venni a korábban kiállított engedélyt.

2. AZ UNIÓBA VALÓ BEJUTTATÁS ÉS BEHOZATAL

Az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése – mely **tiltja a harmadik ország területéről jogellenesen kivitt kulturális javak bejuttatását az Unióba – 2020. december 28-tól** alkalmazandó. Az átmeneti időszak lejárta után az Egyesült Királyságból vagy bármely más harmadik országból származó, jogellenesen külföldre vitt kulturális javaknak az EU-ba történő bejuttatása ezen általános tilalom hatálya alá fog tartozni.

A későbbiekben¹¹ az Egyesült Királyságban vagy bármely más harmadik országban létrehozott vagy fellelt kulturális javaknak az EU-ba történő behozatala az említett

¹⁰ Például az 50 000 EUR-t meghaladó értékű, 50 évesnél régebbi bútorok vagy 100 évesnél régebbi könyvek, a 15 000 EUR-t meghaladó értékű, 200 évesnél régebbi nyomtatott térképek; lásd a 116/2009/EK rendelet I. mellékletét.

¹¹ Az (EU) 2019/880 rendelet 8. cikkében említett központi elektronikus rendszer létrehozását követően, de legkésőbb 2025. június 28-ig, az (EU) 2019/880 rendelet 16. cikke (2) bekezdése b) pontjának megfelelően.

rendelet mellékletének B. részében említett kulturális javak tekintetében **behozatali engedélyhez** (az (EU) 2019/880 rendelet 4. cikke), a melléklet C. részében felsorolt kulturális javak tekintetében pedig az uniós vámhatóságoknak benyújtott **importóri nyilatkozathoz** (az (EU) 2019/880 rendelet 5. cikke) lesz kötött.

B. A KILÉPÉSRŐL RENDELKEZŐ MEGÁLLAPODÁSNAK A KILÉPÉSEL KAPCSOLATOS RELEVÁNS RENDELKEZÉSEI

A kilépésről rendelkező megállapodás 47. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az abban meghatározott feltételek mellett az átmeneti időszak lejártakor folyamatban lévő áruszállítást Unión belüli szállításnak kell tekinteni az uniós jogban szereplő behozatali és kiviteli engedélyezési követelmények tekintetében.

Példa:

Az olyan kulturális javak, amelyek szállítása az átmeneti időszak lejártakor folyamatban van az EU és az Egyesült Királyság között, továbbra is beléphetnek az EU-ba vagy az Egyesült Királyságba, mintha két tagállam közötti szállításról lenne szó (azaz nincs szükség engedélyre).

C. AZ ÁTMENETI IDŐSZAK LEJÁRTA UTÁN ÉSZAK-ÍRORSZÁGBAN ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOK

Az átmeneti időszak lejártá után az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv alkalmazandó¹². Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyvhöz az Észak-írországi Nemzetgyűlésnek időről-időre egyetértését kell adnia, az első alkalmazási időszak az átmeneti időszak lejártát követő négy évig tart¹³.

Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv egyes uniós jogi rendelkezéseket Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban is alkalmazandóvá tesz. Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyvben az EU és az Egyesült Királyság arról is megállapodott, hogy azokban az esetekben, amikor Észak-Írország tekintetében uniós szabályok alkalmazandók az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban, az EU úgy kezeli Észak-Írországot, mintha tagállam lenne¹⁴.

Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv úgy rendelkezik, hogy a 116/2009/EK rendelet és az (EU) 2019/880 rendelet Észak-Írország tekintetében alkalmazandó az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban¹⁵. Ez azt jelenti, hogy az e közlemény A. és B. részében az EU-ra történő hivatkozásokat úgy kell érteni, hogy

¹² A kilépésről rendelkező megállapodás 185. cikke.

¹³ Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 18. cikke.

¹⁴ A kilépésről rendelkező megállapodás 7. cikkének (1) bekezdése, összefüggésben az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 13. cikkének (1) bekezdésével.

¹⁵ Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (4) bekezdése, valamint 2. mellékletének 47. szakasza. A 2020. december 17-i 3/2020 vegyes bizottsági határozat kiegészítette az (EU) 2019/880 rendelettel az említett mellékletet.

azok Észak-Írországot is magukban foglalják, míg az Egyesült Királyságra történő hivatkozásokat úgy kell érteni, mint amelyek csak Nagy-Britanniára vonatkoznak. Konkrétabban többek között ez az alábbiakat jelenti:

- A kulturális javaknak az EU-ból Észak-Írországra történő szállítása a 116/2009/EK rendelet alkalmazásában nem minősül kivételnek;
- A kulturális javaknak Észak-Írországból valamely harmadik országba vagy az Egyesült Királyságba történő szállítása a 116/2009/EK rendelet alkalmazásában kivételnek minősül¹⁶;
- A kulturális javaknak Észak-Írországból az EU-ba történő szállítása az (EU) 2019/880 rendelet alkalmazásában nem minősül behozatalnak;
- A kulturális javaknak harmadik országból vagy Nagy-Britanniából Észak-Írországra történő szállítása az (EU) 2019/880 rendelet alkalmazásában behozatalnak minősül. Ezért az átmeneti időszak végét követően tilos a harmadik ország területéről jogellenesen kivitt kulturális javak **bejuttatása** Észak-Írország területére, ideértve az oda Nagy-Britanniából történő feladást is¹⁷.
- Attól a pillanattól kezdve, hogy az (EU) 2019/880 rendelet 8. és 9. cikkében előírt, a kulturális javak behozatalával kapcsolatos központosított elektronikus rendszer (ICG-rendszer) működésbe lép, és legkésőbb 2025. június 28-ig:
 - A gazdasági szereplőknek Észak-Írország illetékes hatóságánál behozatali engedélyt kell kérelmezniük a rendelet mellékletének B. részében felsorolt kategóriákba tartozó, harmadik országból behozandó, vagy Észak-Írország területére Nagy-Britanniából feladott kulturális javakra;
 - A gazdasági szereplőknek importőri nyilatkozatot kell benyújtaniuk Észak-Írország vámhatóságához a rendelet mellékletének C. részében felsorolt kategóriákba tartozó, harmadik országból Észak-Írország területére behozandó, vagy Észak-Írországra Nagy-Britanniából feladott kulturális javakra.

Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv azonban kizárja annak lehetőségét, hogy az Egyesült Királyság Észak-Írország tekintetében

- részt vegyen az Unió döntéshozatalában és döntéshozatali eljárásaiban¹⁸, és

¹⁶ A 116/2009/EK rendeletben foglalt exportkötelezettséget az Unió nemzetközi kötelezettségei (a kulturális javak jogtalan behozatalának, kivételének és tulajdona jogtalan átruházásának megakadályozását és megelőzését szolgáló eszközökről szóló, 1970. évi UNESCO-egyezmény) írják elő, vö. az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 6. cikkének (1) bekezdésével.

¹⁷ Ez a tilalom nem jár rendszeres ellenőrzésekkel, azonban abban az esetben, amikor az észak-ír hatóságok értesülnek a gyanús szállítmányokról, vagy a szállítmányok véletlenszerű ellenőrzések során tilalom alá eső kulturális javakból álló szállítmányt találnak, fel kell tartóztatniuk azt és meg kell tenniük minden megfelelő intézkedést.

¹⁸ Amennyiben információcserére vagy kölcsönös konzultációra van szükség, arra az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 15. cikkével létrehozott vegyes konzultációs munkacsoport keretében kerül sor.

- az Egyesült Királyság által Észak-Írország tekintetében kiállított kiviteli engedélyek kölcsönös elismerésére hivatkozzon¹⁹.

Konkrétabban többek között ez az alábbiakat jelenti:

- Az Egyesült Királyság által Észak-Írország tekintetében kiállított kiviteli engedélyre nem lehet hivatkozni az EU-ból harmadik országba irányuló szállítmányok esetében.
- Attól kezdve, hogy a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer (ICG) működésbe lép, és a behozatali engedélyeket Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyság állítja ki, az említett engedélyekre nem lehet hivatkozni a harmadik országból az EU területére történő behozatal esetében.

A kulturális javak behozatalára és kivitelére vonatkozó uniós szabályokról szóló bizottsági weboldal (https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-controls/cultural-goods_en) általános tájékoztatást nyújt. Ezek az oldalak a későbbiekben szükség esetén további információkkal frissülnek.

Európai Bizottság
Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság

¹⁹ Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 7. cikke (3) bekezdésének első albekezdése.